

Handleiding VO-competenties

De vragenlijst VO-competenties is in eerste instantie ontwikkeld onder de naam VASST en Zeker. Het was bedoeld om voor kinderen met ASS de benodigde competenties voor een overstap naar het voortgezet onderwijs goed in kaart te brengen. Wat kan een kind al zelfstandig, wat kan het met hulp en wat kan het nog niet? Dit instrument wordt dan ingevuld door het kind zelf (vaak met hulp van bijvoorbeeld een ambulante begeleider), door de leerkracht van groep 7/8 en door ouders. Daarna worden de verschillende perspectieven besproken (met het kind erbij) en aan de hand daarvan worden doelen opgesteld voor de periode richting de overstap naar het voortgezet onderwijs. Intussen wordt het instrument in samenwerkingsverband Helmond-Peelland op heel veel scholen voor alle kinderen gebruikt.

De lijst betrof aanvankelijk alleen schoolse en sociale competenties. We hebben daar vanuit het SWV VO-VSO Nijmegen e.o. fysieke competenties aan toegevoegd. U kunt de hele lijst invullen of een keuze maken welke onderdelen u invult.

De lijst is puur bedoeld om inzichtelijk te maken aan welke doelen thuis en/of op de basisschool gewerkt kan worden voordat de overstap naar het voortgezet onderwijs gemaakt wordt.

Schoolse competenties

Competenties gericht op organiseren		
Competentie 1: <i>Organiseren (boeken)tas</i>		
Je kunt het zelfstandig	Je kunt het met hulp	Je kunt het (nog) niet
- Je pakt je (gym/lunch)tas in zonder hulp. - Je hebt de juiste spullen bij je die je nodig hebt op een schooldag. - Je hebt alle gymspullen bij je. - Als je in je tas kijkt, ziet de inhoud er netjes uit.	- Je wordt geholpen bij het inpakken van je tas. - Je vraagt om hulp als je spullen in je tas moet doen.	- Je pakt je (gym/lunch)tas niet zelf in. - Je vergeet schoolspullen/huiswerk. - Je vergeet je gymtas. - Je spullen zijn kapot.

Competentie 2: <i>Organiseren van mappen, laptop, schriften etc.</i>		
Je kunt het zelfstandig	Je kunt het met hulp	Je kunt het (nog) niet
- Je maakt op een juiste manier gebruik van tabbladen. - Je kunt zelf vinden waar je moet gaan beginnen. - Je kunt zelf je laatjes opgeruimd houden. - Je kunt zelf ordening aanbrengen in je sorteermap. - Je werkt overzichtelijk in schriften. Je werkt volgens de gemaakte afspraken. - Je slaat documenten volgens gemaakte afspraken op. - Je kunt documenten gemakkelijk terugvinden.	- Je kan het als een ander je helpt met het organiseren. - Je hebt hulp nodig om je mappen op de juiste manier te gebruiken. - Je hebt ordeningssystemen nodig om je spullen te ordenen: * bakjessysteem * sorteermap (A4) - Je hebt hulp nodig bij het ordenen van je spullen binnen het ordeningssysteem. - Je hebt hulp nodig om documenten op de juiste manier op te slaan. - Je hebt hulp nodig om opgeslagen documenten terug te vinden.	- Je mappen zijn niet op orde. Dit kan betekenen: *Je spullen zitten door elkaar heen. *Je weet niet waar je je werk moet maken. *Je map is kapot. Papieren zijn gescheurd. - Je laatjes zijn niet op orde. Dit kan betekenen: * Je laatjes zitten te vol. * Je laatjes zijn niet geordend volgens gemaakte afspraken (toelichten, school specifiek) * Je kunt je schriften/ boeken niet vinden. * Je kunt je schrijfmateriaal niet vinden. - Je werkt niet volgens gemaakte afspraken in schriften. * veel lege bladzijden * opdrachten staan door elkaar - Je huiswerk is niet geordend. Dit kan betekenen: * Je bent regelmatig je huiswerk kwijt. - Je kunt opgeslagen documenten niet terugvinden. - Je slaat documenten niet volgens afgesproken naamgeving op.

Competenties gericht op leertaakgedrag schoolse taken buiten school		
Competentie 3: <i>Agendagebruik</i>		
Je kunt het zelfstandig	Je kunt het met hulp	Je kunt het (nog) niet
- Je schrijft je huiswerk in je (digitale) agenda als dit wordt opgegeven. - Je neemt het huiswerk op de site over in je agenda. - Je agenda ziet er verzorgd uit.	- Een leraar of ouder controleert of jij je huiswerk op hebt geschreven. - Je hebt aanmoediging nodig om je huiswerk te noteren.	- Je schrijft je huiswerk niet in je agenda of telefoon. - Je kijkt niet in de digitale agenda (t.b.v. van bv. Magister) - Je neemt het huiswerk op de site niet over in je agenda. - Je agenda ziet er onverzorgd uit.

		Dit kan betekenen: *je schrijft slordig waardoor je je huiswerk niet kunt lezen. *je agenda heeft gescheurde bladzijden *er zitten vlekken op/in je agenda.

Competentie 4: Huiswerk plannen		
Je kunt het zelfstandig	Je kunt het met hulp	Je kunt het (nog) niet
- Je houdt bij het plannen van je huiswerk rekening met niet-schoolse activiteiten/dagen en/of momenten waarop je minder tijd hebt om huiswerk te maken/leren. - Je houdt bij het plannen van je huiswerk rekening met de tijd die je nodig hebt voor het leren van je huiswerk.	- Een leraar of ouder helpt je bij het plannen van het huiswerk. - Je hebt aanmoediging nodig om je huiswerk te plannen.	- Je maakt geen planning voor je huiswerk. - Je leert/maakt het verkeerde huiswerk. - Je houdt geen rekening met de tijd die je nodig hebt voor het maken van huiswerk. - Je houdt geen rekening met de tijd die je nodig hebt voor het leren van huiswerk.

Competentie 5: Huiswerk maken		
Je kunt het zelfstandig	Je kunt het met hulp	Je kunt het (nog) niet
- Je maakt het huiswerk dat wordt opgegeven op de goede manier. - Je deelt zelf je tijd in en maakt je huiswerk zelfstandig.	- Je wordt geholpen met het maken van je huiswerk. - Je wordt gestimuleerd om je huiswerk te gaan maken.	- Je maakt je huiswerk heel vaak niet. - Je maakt de verkeerde opdracht. - Je vergeet je huiswerk te maken.

Competentie 6: Huiswerk leren		
Je kunt het zelfstandig	Je kunt het met hulp	Je kunt het (nog) niet
- Je leert je huiswerk nauwkeurig en serieus. - Je weet hoe je het opgegeven leerwerk moet leren. - Je behaalt resultaten die voldoende / goed zijn voor jouw niveau.	- Je zegt dat je het moeilijk vindt om je huiswerk te leren. - Je wordt geholpen met het leren van je huiswerk. - Je wordt gestimuleerd om je huiswerk te gaan leren.	- Je leert je huiswerk heel vaak niet. - Je behaalt resultaten die niet voldoende zijn voor jouw niveau.

Competentie 7: Verslagen maken/presentatie of spreekbeurt voorbereiden		
Je kunt het zelfstandig	Je kunt het met hulp	Je kunt het (nog) niet
- Je kunt zelfstandig een verslag maken volgens de gemaakte afspraken. - Je hebt en gebruikt bruikbare eigen ideeën.	- Je wordt geholpen met het maken van een verslag. - Je maakt je verslag met behulp van gestructureerd en duidelijk stappenplan. - Je laat je verslag in stappen controleren en krijgt steeds advies. - Je zet je in en gebruikt de adviezen die je krijgt.	- Je houdt je niet aan de gemaakte afspraken. - Je kunt of wilt niet werken met een gestructureerd en duidelijk stappenplan. Dit kan komen omdat: *je er tegenop ziet. *jij je eigen niet bruikbare ideeën beter vindt.

Competenties gericht op leertaakgedrag binnen school

Competentie 8: *Taak uitvoeren*

Je kunt het zelfstandig	Je kunt het met hulp	Je kunt het (nog) niet
- Je gaat zelfstandig aan het werk als je een opdracht krijgt. - Als je niet verder kan met een opdracht, ga je verder met de volgende opdracht totdat je hulp krijgt. - Je kunt met een stappenplan zelfstandig aan een taak werken.	- Je wilt een taak wel doen, maar hebt hulp nodig bij het uitvoeren. - Je hebt aanmoediging nodig om aan een taak te beginnen. - Je uitgevoerde taak wordt door een volwassene gecontroleerd. - Je hebt een stappenplan nodig om een taak uit te voeren. Hierbij heb je nog hulp nodig. - Je taak moet opgedeeld worden in deeltaken.	- Je voert een taak niet uit omdat: *je er tegenop ziet. *je het niet belangrijk vindt. *je er geen zin in hebt. *je je bezighoudt met andere activiteiten. - Je voert een taak niet goed uit, maar je wilt/ accepteert geen hulp. - Je kunt geen overzicht krijgen op je taak.

Competentie 9: *Leggen van verbanden*

Je kunt het zelfstandig	Je kunt het met hulp	Je kunt het (nog) niet
- Je gebruikt dat wat je geleerd hebt bij het ene vak ook bij een ander vak → je gebruikt de kennis die je in je hoofd hebt. - Je bent in staat om verbanden te leggen in de lesstof voor één vak. - Je bent in staat om eerder geleerde lesstof later te gebruiken bij het beantwoorden van nieuwe vragen.	- Je wordt geholpen om de kennis die in je hoofd zit te gebruiken → bijv. doordat een ander jou vragen stelt. - Je hebt aanmoediging nodig om verbanden te leggen.	- Je ziet alles wat je leert als losse informatie. - Je gebruikt dat wat je geleerd hebt bij het ene vak niet bij een ander vak - Je kunt de kennis die je in je hoofd hebt niet gebruiken.

Competentie 10: *Toekomstgericht denken*

Je kunt het zelfstandig	Je kunt het met hulp	Je kunt het (nog) niet
- Je bent geïnteresseerd in de toekomst en kunt je er iets bij voorstellen. - Je weet wat je later wilt worden en wat je daarvoor moet doen en leren. - Je weet waarom het belangrijk is om te leren.	- Je bent geïnteresseerd in de toekomst, maar kunt je er weinig/niets bij voorstellen. - Je denkt na over je toekomst met behulp van vragen van anderen.	- Je bent niet geïnteresseerd in de toekomst. - Je leeft vandaag en denkt verder niet over later na. - Je begrijpt niet dat naar school gaan belangrijk is voor later.

Competenties gericht op (communicatieve) zelfredzaamheid

Competentie 11: *Om hulp vragen*

Je kunt het zelfstandig	Je kunt het met hulp	Je kunt het (nog) niet
- Je vraagt op de juiste manier om hulp. - Je vraagt op het juiste moment om hulp. - Je bent in staat om te wachten op hulp.	- Je hebt aanmoediging nodig om hulp te vragen; je vraagt niet zelf om hulp, maar wacht af. - Je werkt met een vragen- of afsprakenkaart als hulpmiddel.	- Je vindt het moeilijk om op een goede manier om hulp te vragen. Dit kan betekenen: *Je roept om hulp door de klas. *Je kunt niet wachten op je beurt. *Je wordt boos als iets niet lukt. *Je wilt geen hulp, omdat je het zelf wilt doen.

Competentie 12: *Hulpmiddelen gebruiken*

Voorbeelden: computer, boeken, internet, rekenmachine, geodriehoek, hoekmeter

Je kunt het zelfstandig	Je kunt het met hulp	Je kunt het (nog) niet
- Je kunt zelf aangeven welke hulpmiddelen geschikt zijn om te gebruiken bij een opdracht. - Je gebruikt de hulpmiddelen op de juiste manier. Dit kan betekenen: *Je bent voorzichtig met hulpmiddelen. *Je weet hoe je met een hulpmiddel om moet gaan.	- Je gebruikt hulpmiddelen die worden aangeboden door een docent op de juiste manier. - Een docent helpt je om een geschikt hulpmiddel uit te kiezen. - Een docent helpt je om een hulpmiddel op een goede manier te gebruiken.	- Je gebruikt hulpmiddelen die niet geschikt zijn. - Je gebruikt hulpmiddelen op een verkeerde manier. Dit kan betekenen: *Je bent onvoorzichtig met hulpmiddelen. *Je weet niet hoe je met een hulpmiddel om moet gaan. - Je hebt nog niet geoefend omdat je het eerder niet nodig had, bijv. door het verschil tussen het basisonderwijs en voortgezet onderwijs zoals bij het vak koken of wiskunde.

Competentie 13: *Zelfstandig problemen oplossen*

Je kunt het zelfstandig	Je kunt het met hulp	Je kunt het (nog) niet
- Je kunt zelfstandig een probleem oplossen op een goede manier. - Je bent niet bang voor problemen, maar je zet je in voor een oplossing.	- Je vindt het moeilijk om problemen op te lossen en vraagt om hulp. - Je accepteert hulp bij het oplossen van problemen. - Je gebruikt tips en adviezen van een ander voor het oplossen van probleem.	- Je wordt boos of raakt in paniek als je een probleem hebt. - Je lost problemen op een onjuiste manier op; daardoor ontstaan meer problemen. - Je vindt het moeilijk om problemen op te lossen, maar vraagt niet op hulp. - Je gaat problemen uit de weg.

Competentie 14: *Presentatie / spreekbeurt houden*

Je kunt het zelfstandig	Je kunt het met hulp	Je kunt het (nog) niet
- Je kunt en durft zelfstandig een presentatie/spreekbeurt te houden volgens de gemaakte afspraken. - Je houdt rekening met je luisteraars.	- Je krijgt hulp bij het maken van een presentatie/ spreekbeurt. - Je houdt een presentatie/ spreekbeurt met behulp een gestructureerd en duidelijk stappenplan. - Je durft samen met een ander een presentatie of spreekbeurt te houden.	- Je durft geen presentatie of spreekbeurt te houden. - Je vindt het moeilijk om een presentatie/spreekbeurt te houden volgens gemaakte afspraken. - Je houdt geen rekening met je luisteraars.

Sociale competenties

Competenties gericht op besef hebben van jezelf		
Competentie 1: <i>Ervaringen delen</i>		
Je kunt het zelfstandig	Je kunt het met hulp	Je kunt het (nog) niet
- Je praat met een medeleerling over iets wat je hebt meegemaakt. - Je durft iemand die je niet kent aan te spreken. - Je hebt een eigen inbreng tijdens de lessen. - Je durft een grapje te maken.	- Je vertelt aan iemand die je kent wanneer er iets leuks of vervelends (met jou) is gebeurd. - Een docent moet je motiveren om een antwoord te geven tijdens de lessen.	- Je bent stil en op jezelf - Je hebt weinig inbreng tijdens de lessen.
Competentie 2: <i>Jezelf presenteren</i>		
Je kunt het zelfstandig	Je kunt het met hulp	Je kunt het (nog) niet
- Je praat/vertelt met een ontspannen houding. - Je zit rechtop en kijkt degene aan met wie je praat. - Je groet docenten en medeleerlingen.	- Je ziet er ontspannen uit als je praat met/tegen bekenden. - Je hebt aanmoediging nodig om jezelf te laten zien.	- Je bent stil en op jezelf - Je laat op het onjuiste moment van je horen.
Competentie 3: <i>Uiterlijke verzorging</i>		
Je kunt het zelfstandig	Je kunt het met hulp	Je kunt het (nog) niet
- Je kunt zelfstandig zorgen voor een verzorgd uiterlijk. Een verzorgd uiterlijk houdt in: * Je kleren zijn schoon. * Je lichaamsgeur ruikt fris. * Je hebt je haar gekamd. * Je nagels zijn schoon. * Je poetst je tanden.	- Je moet gewezen worden op je uiterlijke verzorging. - Je neemt tips en adviezen over je uiterlijke verzorging aan en volgt ze op.	- Je uiterlijke verzorging is niet voldoende. Dit kan betekenen: * Op je kleren zitten vlekken. * Je lichaamsgeur ruikt onfris. * Je hebt je haar niet gekamd. * Je nagels zijn vies. * Je poetst je tanden niet.
Competenties gericht op zelfregulatie/zelfmanagement		
Competentie 4: <i>Opkomen voor jezelf</i>		
Je kunt het zelfstandig	Je kunt het met hulp	Je kunt het (nog) niet
- Je zegt duidelijk 'nee' als je iets niet wilt. - Je spreekt een ander er op aan als deze zich niet aan een afspraak houdt. - Je zegt het tegen een ander als deze on aardig tegen je doet.	- Je vraagt om hulp aan een docent als je een probleem hebt. - Je zegt het tegen je mentor/ een docent als een ander zich niet aan een afspraak houdt. - Je zegt het tegen je mentor/ een docent als een ander on aardig tegen je doet.	- Je gaat problemen uit de weg. - Als je een probleem hebt, vraag je niet om hulp.

Competenties gericht op rekening houden met de ander

Competentie 5: *Luisteren / communicatieregels*

Je kunt het zelfstandig	Je kunt het met hulp	Je kunt het (nog) niet
- Je kunt vragen over gegeven instructie goed beantwoorden. - Je voert een gegeven opdracht op de juiste manier uit. - Je laat anderen uitspreken. - Je past gemaakte afspraken en regels op de goede manier toe.	- Je moet eraan herinnerd worden om goed te luisteren. - Je hebt herhaalde instructie nodig.	- Je doet vaak wat anders dan wat er gezegd wordt. - Je gaat niet in op wat een ander zegt en verandert van onderwerp. - Je praat voordat je de beurt hebt gekregen. - Je praat terwijl een ander de beurt heeft om te praten.

Competentie 6: *Omgaan met afspraken en regels en je correct gedragen*

Je kunt het zelfstandig	Je kunt het met hulp	Je kunt het (nog) niet
- Je doet wat een medewerker van de school van je vraagt. - Je onthoudt gemaakte afspraken en regels en houdt je eraan. - Je weet waar je de gemaakte afspraken en regels kunt nalezen. - Je houdt je aan de afspraken die gelden op school. - Docenten spreken positief over jouw gedrag.	- Beloningen helpen jou om afspraken en regels te onthouden. - Je hebt herhaling nodig om de afspraken en regels te onthouden. - Je doet je best, maar hebt hulp nodig om je goed te gedragen. - Je reageert op de juiste manier op correcties van medewerkers.	- Je doet vaak wat anders dan wat er van je wordt gevraagd. - Je kunt de gemaakte afspraken en regels niet onthouden. - Je houdt je niet aan de afspraken die gelden in de klas en op school. - Je bent brutaal.

Competenties gericht op relaties kunnen hanteren

Competentie 7: *Omgaan met conflicten*

Je kunt het zelfstandig	Je kunt het met hulp	Je kunt het (nog) niet
- Je kunt een probleem/ conflict zelf oplossen met woorden. - Je kan luisteren naar de mening van anderen. - Je kan een passende oplossing verzinnen om een conflict op te lossen.	- Je gaat naar je mentor/ een docent als je een conflict hebt. - Je mentor/een docent helpt je bij het bedenken van een oplossing voor een conflict.	- Je wilt een ruzie oplossen door te slaan of te schoppen. - Je gaat problemen uit de weg; je doet alsof er geen problemen zijn. - Je wilt een ruzie oplossen door te schelden of schreeuwen.

Competentie 8: *Samenwerken*

Je kunt het zelfstandig	Je kunt het met hulp	Je kunt het (nog) niet
- Je werkt rustig als je samenwerkt. - Je houdt rekening met de mening van de ander. - Je draagt eigen ideeën aan. - Je komt zelfstandig tot een goed resultaat.	- Je houdt je aan gemaakte afspraken - Je werkt samen als een docent je hier de opdracht voor geeft. - Je doet je best, maar hebt hulp nodig van de docent om tot een goed resultaat te komen.	- Je bent druk en onrustig tijdens het samenwerken. - Er ontstaan problemen als je samenwerkt. - Je weigert om samen te werken.

Competenties gericht op keuzes kunnen maken

Competentie 9: Keuzes maken

Je kunt het zelfstandig	Je kunt het met hulp	Je kunt het (nog) niet
- Je denkt zelf na voordat je iets doet. - Je neemt zelfstandig een goede beslissing. - Je kunt snel kiezen voor een goede beslissing. - Je kunt je eigen keuze beargumenteren.	- Als docenten je helpen door je een aantal mogelijkheden te geven, kun je goed kiezen. - Je vraagt aan een docent of ze je willen helpen om een goede keus te maken.	- Een keuze maken vind je moeilijk. - Je moet lang nadenken voordat je een keuze maakt. - Je maakt verkeerde of onhandige keuzes.

Competentie 10: Reflecteren op eigen gedrag

Je kunt het zelfstandig	Je kunt het met hulp	Je kunt het (nog) niet
- Je ziet je eigen aandeel in een situatie; je kunt vertellen wat je zelf hebt gedaan. - Je bent in staat om je excuses aan te bieden.	- Als een medewerker van de school je gedrag benoemt, kun je zien en zeggen dat je gedrag goed of fout was. - Je bent in staat om je gedrag te veranderen als dit is besproken. - Je houdt je aan afgesproken werkpunten.	- Je vindt dat alles de schuld is van anderen. - Je vindt dat jouw gedrag nooit fout is.

Fysieke competenties

Competenties gericht op belastbaarheid		
Competentie 1: <i>omgaan met beperkte belastbaarheid</i>		
Je kunt het zelfstandig	Je kunt het met hulp	Je kunt het (nog) niet
- Je weet wat je kunt doen om belasting-belastbaarheid in evenwicht te houden/ je kent je grenzen.: bijv. je neemt rust wanneer je te moe wordt, bijv. door het inzetten van een time-outkaart. -Je schakelt uit jezelf hulp in als je merkt dat je dat nodig hebt.	- Je hebt aanmoediging nodig om rust te nemen. - Je hebt aanmoediging nodig om hulp te vragen. - Het lukt mij om adviezen van mijn therapeuten/begeleiders op te volgen.	- Je neemt te laat rust of te weinig rust. - Je accepteert geen aanmoediging. - Je wilt geen hulp omdat je het zelf wilt doen terwijl het eigenlijk (nog) niet lukt.

Competenties gericht op motorische beperkingen		
Competentie 1: <i>Hulpmiddelen gebruiken (omcirkel welke je nodig hebt)</i>		
<i>Voorbeelden: zitmeubilair, computer als schrijfgerei, digitale of gesproken boeken, voorleessoftware, gereedschap (denk ook aan wiskundematerialen), keukenspullen</i>		
Je kunt het zelfstandig	Je kunt het met hulp	Je kunt het (nog) niet
- Je kunt zelf aangeven welke hulpmiddelen geschikt zijn om te gebruiken bij een opdracht. - Je gebruikt de hulpmiddelen op de juiste manier. Dit kan betekenen: *Je bent voorzichtig met hulpmiddelen. *Je weet hoe je met een hulpmiddel om moet gaan.	- Je gebruikt hulpmiddelen die worden aangeboden door een docent op de juiste manier. - Een docent helpt je om een geschikt hulpmiddel uit te kiezen. - Een docent helpt je om een hulpmiddel op een goede manier te gebruiken.	- Je gebruikt hulpmiddelen die niet geschikt zijn. - Je gebruikt hulpmiddelen op een verkeerde manier. Dit kan betekenen: *Je bent onvoorzichtig met hulpmiddelen. *Je weet niet hoe je met een hulpmiddel om moet gaan. * Je hebt nog niet geoefend omdat je het eerder niet nodig had, bijv. door het verschil tussen het basisonderwijs en voortgezet onderwijs zoals bij het vak koken of wiskunde.

Competentie 2: <i>deelname aan lessen</i>		
Je kunt het zelfstandig	Je kunt het met hulp	Je kunt het (nog) niet
- Je kunt deelnemen aan de lessen. - Je kunt zelfstandig op school komen. - Je kunt je zelfstandig door de school bewegen. - Je kunt gemaakte afspraken nakomen. Denk aan: je mag eerder uit de les om drukte op de gangen te vermijden. - Je kunt bij een docent aangeven wat je nodig hebt als er een aanpassing gedaan moet worden. - Je kunt zelf van houding wisselen tijdens lessen en toetsen om pijn te voorkomen. - Je accepteert meer tijd als je ergens langer over mag doen.	- Samen met een maatje kun je deelnemen aan de lessen. - Je wordt naar school gebracht. - Je kunt je onder begeleiding of met een rolstoel/rollator door de school bewegen (pauzes en leswisselingen, toiletbezoek) - Je hebt nog aanmoediging nodig om gemaakte afspraken na te komen. - Je hebt hulp nodig om bij een docent aan te geven wat je nodig hebt als er een aanpassing gedaan moet worden. - Je hebt een timer of maatje nodig die je erop wijst om van houding te wisselen. - Je hebt aanmoediging nodig om meer tijd te gebruiken om iets af te maken.	- Je kunt niet naar school en thuis geen online lessen volgen.

Indien nodig: -Je volgt lessen thuis. -Je volgt een aangepast rooster.		

Competenties gericht op motorische beperkingen

Competentie 3: algemene dagelijks levensverrichtingen (ADL)

Je kunt het zelfstandig	Je kunt het met hulp	Je kunt het (nog) niet
- Je kunt zelfstandig gebruik maken van het toilet. - Je kunt zelfstandig je jas aan- en uittrekken. - Je kunt spullen in je kluisje doen en eruit halen, bijv. een tweede boekenset. - Je kunt jezelf omkleden bij de gymles. - Je kunt zelfstandig (aangepast) eten en drinken, eventueel met hulpmiddelen (rietje, speciale vork, enz.) - Je kunt je tas in- en uitpakken.	- Je kunt met hulp(middelen) gebruik maken van het toilet. - Je hebt hulp nodig bij het aan- en uittrekken van je jas of gymkleden. - Je kunt spullen in je kluisje doen mits deze op de goede hoogte zit. - Je hebt iemand nodig om spullen in en uit je kluisje te doen, bijv. een tweede boekenset. - Je hebt hulp nodig bij eten en drinken. - Je hebt een maatje nodig die je helpt met het in- en uitpakken van de tas.	- Je gymt in je gewone kleding omdat je geen hulp wilt bij het omkleden of omdat omkleden te veel tijd kost. - Je hebt vrijstelling van de gymles. - Je kunt geen kluisje gebruiken. - Je eet niet op school maar thuis.

Competenties gericht op medische handelingen

Competentie 4: gebruik medicatie

Je kunt het zelfstandig	Je kunt het met hulp	Je kunt het (nog) niet
- Je hebt je medicatie bij je en neemt het op de vastgestelde tijd in of dient het jezelf op tijd toe.	- Je hebt een seintje nodig van een ander om je medicatie tijdig in te nemen of toe te dienen. - Je medicatie ligt op een vaste plek in de school waar je het ophaalt. Bijv. bij de conciërge.	- Je hebt iemand anders nodig om te checken of je de juiste hoeveelheid op het juiste tijdstip tot je neemt. - Je hebt iemand anders nodig om jou de medicatie toe te dienen.

- Voor mij is een noodprotocol van toepassing.

Schoolse competenties

Z = Je kunt het zelfstandig

H = Je kunt het met hulp

N = Je kunt het (nog) niet

Competenties gericht op Organiseren

	<u>Z</u>	<u>H</u>	<u>N</u>	<u>Opmerkingen</u>
<i>Organiseren boekentas</i>	O	O	O	
<i>Organiseren van mappen</i>	O	O	O	

leertaakgedrag schoolse taken buiten school (werken thuis)

	<u>Z</u>	<u>H</u>	<u>N</u>	<u>Opmerkingen</u>
<i>Agendagebruik</i>	O	O	O	
<i>Huiswerk plannen</i>	O	O	O	
<i>Huiswerk maken</i>	O	O	O	
<i>Huiswerk leren</i>	O	O	O	
<i>Verslagen maken</i>	O	O	O	
<i>Presentatie/spreekbeurt voorbereiden</i>	O	O	O	

leertaakgedrag schoolse taken binnen school (werken op school)

	<u>Z</u>	<u>H</u>	<u>N</u>	<u>Opmerkingen</u>
<i>Taak uitvoeren</i>	O	O	O	
<i>Leggen van verbanden</i>	O	O	O	
<i>Toekomst gericht denken</i>	O	O	O	

(communicatieve) zelfredzaamheid (omgaan met hulp, vragen en vertellen)

	<u>Z</u>	<u>H</u>	<u>N</u>	<u>Opmerkingen</u>
<i>Om hulp vragen</i>	O	O	O	
<i>Hulpmiddelen gebruiken</i>	O	O	O	
<i>Zelfstandig problemen oplossen</i>	O	O	O	
<i>Presentatie/spreekbeurt houden</i>	O	O	O	

Sociale competenties

Z = Je kunt het zelfstandig

H = Je kunt het met hulp

N = Je kunt het (nog) niet

Competenties gericht op

Besef hebben van jezelf (wie ben ik)

	<u>Z</u>	<u>H</u>	<u>N</u>	<u>Opmerkingen</u>
<i>Ervaringen delen</i>	O	O	O	
<i>Jezelf presenteren</i>	O	O	O	
<i>Uiterlijke verzorging</i>	O	O	O	

Zelfregulatie/zelfmanagement (ik mag zijn wie ik ben)

	<u>Z</u>	<u>H</u>	<u>N</u>	<u>Opmerkingen</u>
<i>Opkomen voor jezelf</i>	O	O	O	

Rekening houden met de ander (ik en de ander)

	<u>Z</u>	<u>H</u>	<u>N</u>	<u>Opmerkingen</u>
<i>Luisteren</i>	O	O	O	
<i>Omgaan met afspraken en regels</i>	O	O	O	
<i>Zich correct gedragen</i>	O	O	O	

Relaties kunnen hanteren (we doen het samen)

	<u>Z</u>	<u>H</u>	<u>N</u>	<u>Opmerkingen</u>
<i>Omgaan met conflicten</i>	O	O	O	
<i>Samenwerken</i>	O	O	O	

Keuzes kunnen maken

	<u>Z</u>	<u>H</u>	<u>N</u>	<u>Opmerkingen</u>
<i>Keuzes maken</i>	O	O	O	
<i>Reflecteren op eigen gedrag</i>	O	O	O	

Fysieke competenties

Z = Je kunt het zelfstandig

H = Je kunt het met hulp

N = Je kunt het (nog) niet

Competenties gericht op

Belastbaarheid

	<u>Z</u>	<u>H</u>	<u>N</u>	<u>Opmerkingen</u>
<i>Omgaan met beperkte belastbaarheid</i>	O	O	O	

Motorische beperkingen

	<u>Z</u>	<u>H</u>	<u>N</u>	<u>Opmerkingen</u>
<i>Omgaan met hulpmiddelen</i>	O	O	O	
<i>Deelname aan lessen</i>	O	O	O	
<i>ADL</i>	O	O	O	

Gericht op medische handelingen

	<u>Z</u>	<u>H</u>	<u>N</u>	<u>Opmerkingen</u>
<i>Gebruik medicatie</i>	O	O	O	
Noodprotocol noodzakelijk	ja / nee			